

Spin-off

Het WK Wielrennen is een prachtig evenement waarmee onze beide provincies Drenthe en Groningen en hun steden op de wereldkaart zetten. Naast de aandacht die dit evenement internationaal oplevert, streven we naar een enorme spin-off in sociaal, maatschappelijk en economisch opzicht.

De kracht van sport is grenzeloos! Sport verbindt, verbreedert, verlegt grenzen, maakt trots en brengt dingen in beweging die anders nooit van de grond zouden komen. Wij zijn allemaal op zoek naar positiviteit, enthousiasme en vertrouwen. Dat zijn bouwstenen waarop we verder kunnen, fundament voor ontwikkeling en groei. En juist dát is de impact van een goed georganiseerd topsport evenement op een regio zoals Noord Nederland. Het organiseren van een WK wielrennen is daarmee niet een doel op zich, maar een krachtig middel met een duidelijk maatschappelijke, sociale en economische impact.

De Top Dutch-regio is de Europese leider op het gebied van energietransitie, chemie, mobiliteit en gezond ouder worden. Mobiliteit per fiets speelt een cruciale rol in ons ecosysteem. De fiets verbindt dorpen en steden, bewoners en nieuwkomers, jong en oud. Het houdt hen gezond. De fiets is direct verbonden met en een stuwende kracht voor onze economie en ons welzijn.

We zijn ons bewust van onze wereldwijde toonaangevende rol hierin, willen onze ervaring en kennis delen en ons laten inspireren door nieuwe inzichten. Voor ons is het UCI WK Wegwielrennen het verbindende en katalyserende element van lopende initiatieven in de regio. Ze omvatten projecten zoals de Sportieve Gezonde School, speciale fietspaden voor forenzen en Groningen Fietsstad in de stad Groningen, waar maar liefst 61% van alle vervoersbewegingen met de fiets is. De fiets is het verbindende element van deze projecten in onze regio. De samenwerking tussen bedrijven, overheden, universiteiten en het publiek stelt ons in staat het voortouw te nemen op het gebied van duurzame mobiliteit en een gezonde levensstijl. Want: vitale mensen, vitale -bedrijven, vitale economie!

Potentie maatschappelijke opbrengsten

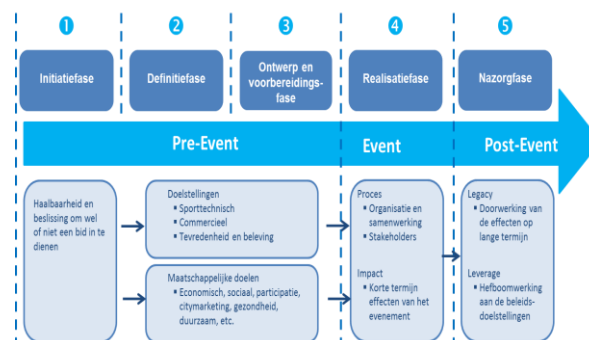
Het WK is de kers op de taart van bestaande bewegingen en investeringen in de regio die wij graag verder willen ondersteunen door die te verbinden en te versterken.

Groningen en Drenthe hebben bewust gekozen voor 'de fiets'. De fiets als instrument voor het bevorderen van gezondheid, duurzame mobiliteit en als toeristisch product. Beide provincies hanteren een actief beleid voor 'de fiets'. Hét moment om nu samen op kop naar duurzame mobiliteit te streven. Maar ook het moment creëren om aan de wereld te laten zien dat deze regio de optimale fietsvoorzieningen en fietsbeleving biedt. En dat we trots zijn om dit leef-, woon- en werkgebied

Toelichting theorie over maatschappelijke kosten en baten sportevenementen (Dijk & Slender, 2016)

In het onderzoek naar de maatschappelijke kosten-baten van sportevenementen wordt onderscheid gemaakt tussen de **impact**, effecten die het evenement teweeg brengt op korte termijn, en de **legacy**, de nalatenschap op lange termijn waarin effecten bestendig worden. Preuss (2007) onderscheidt vijf typen legacies: (1) de sportieve legacy; (2) de economische legacy; (3) infrastructurele legacy; (4) stedelijke legacy en (5) sociale legacy. Andere typen legacies die door onderzoekers genoemd worden zijn culturele legacy (Cashman e.a., 2004) en toeristische legacy (Terret, 2008). Afhankelijk van het type sportevenement en de manier waarop deze georganiseerd wordt kunnen er dus heel verschillende maatschappelijke effecten optreden. Sommige effecten zijn tastbaar (bijv. infrastructuur), andere ontastbaar (sociaal) en daardoor lastiger te meten. Daarbij zijn de effecten van een evenement niet vanzelfsprekend positief. Evenementen kunnen ook tot overlast leiden, duurder uitvallen dan gepland of andere negatieve effecten met zich meebrengen. Al deze aspecten zijn niet altijd eenvoudig te plannen, sommige aspecten ontstaan spontaan. Er is bij veel evenementen sprake van een deels geplande en deels ongeplande legacy (Preuss, 2007).

Doordat een sportevenement op veel verschillende thema's een impact of nalatenschap kan realiseren is het niet eenvoudig om de maatschappelijke impact en legacy in zijn geheel te organiseren en/of te evalueren. Veel onderzoek naar met name mega sportevenementen zien dat positieve effecten van sportevenementen niet altijd vanzelfsprekend optreden. Volgens Chalip (2006) zou een evenement meer beschouwd moeten worden als een platform dat benut kan worden voor allerlei verschillende maatschappelijke effecten. De mate waarop specifieke thema's worden geactiveerd (positieve effecten benut, negatieve effecten voorkomen) bepalen uiteindelijk het succes van een evenement. Het evenement inzetten als hefboom voor het nastreven van maatschappelijke effecten wordt **leverage** genoemd.

Beoogde doelen

Het maatschappelijk programma moet winst opleveren op het gebied van:

- Vitaliteit: stimuleren van gezonde leefstijl als trendbreuk tegen alsmat stijgende zorgkosten
 - Gezonde mensen in de regio (terugdringen overgewicht en obesitas)
 - Hogere levensverwachting
- Economisch: gebied op de kaart, meer bestedingen en overnachtingen.
 - Fietsregio nummer 1 in de EU, fietsprovincie nummer 1 en fietsstad nummer 1
 - Regio economisch sterker, fietsen als exploitatiemiddel
- Leefbaarheid/sociaal: Sociale impact vergroten. Groene projecten, openbare ruimte anders inrichten en sociale side-events
 - Positieve attitude eigen inwoners over mogelijkheden in deze regio (collectief geheugen, mooi feest)

- Duurzaamheid: andere vormen van energie
 - Energietransitie in de regio wereldwijd op de kaart zetten (waterstof)
- Mobiliteit: de fiets voor woon-werk/schoolverkeer
 - Fysieke verbinding Groningen- Assen, fietssnelwegen.
 - Optimale sportieve beleving van de natuur en stad door toepassing technologie (apps, duurzame fietspaden, zelf verlichtende fietspaden, fietspaden a la van Gogh)

Beoogde thema's

Binnen deze thema's is de fiets als katalysator gekozen waarmee ook het overkoepelende thema 'De fiets verbindt' geduid wordt. Sport en onderwijs worden als enablers genomen.

Thema's	Impact		Leverage/ legacy
Economie/ Toerisme	Economische impact Werkgelegenheid Bezoekers Media-aandacht Imago		Multiplier Vestigingsklimaat Toerisme
Mobiliteit	Fietsgebruik		Infrastructuur
Gezondheid	Rolmodellen Sportdeelname		Gedragsverandering
Leefbaarheid	Trots Identiteit Cohesie	Participatie Integratie Educatie	Sociaal kapitaal & Sociale netwerken Leefbaarheid
Duurzaamheid	Duurzaam organiseren Energie		Agenderen Innovatie (waterstof)

Tabel: indicatie van beoogde impact en leverage/legacy WK Wielrennen 2020 (moet nader uitgewerkt worden in samenwerking met partners).

Uitgangspunten

We versterken dat wat er is en waar nodig initiëren we nieuwe initiatieven binnen de genoemde thema's. We verbinden en versterken dus:

- Drenthe als UCI bike region label/ Op Fietse Drenthe (investering 6,7 miljoen)
 - Met bestaande projecten als: Bestaande fietsprojecten zoals Op Fietse naar school, Op Fietse naar werk, Fietsen op de VAM, Fietsen voor iedereen, fietsevenementen, arrangementen, cycling valley, verbetering infrastructuur fietsnetwerk, veiligheid, cycling lab, marketing, fietsmonitor. Meer informatie:
<https://www.firstucibikeregion.com/>

- Fietsstrategie Groningen 2015-2025 met positionering Groningen als fietsstad (investering 85 miljoen)
 - Met projecten als: aanpak ring zuid, nieuwe fietsvoorzieningen, slimme routes, fastlane Meerstad, fietsvriendelijke verkeerslichten, ruimte voor de fiets in de binnenstad, marketing, verwarmde fietspaden, monitoring, ontbrekende schakels en knelpunten, fietsparkeren etc.
- Aanloopevenementen als WC en WK paracycling (1,9 miljoen) en andere wielerevenementen in de regio
- Healthy Ageing
- Drenthe Beweegt met Gezond Gezond, Drenthe Beleeft, Drenthe doet mee.
- SportPlein Groningen
- Jongeren op gezond gewicht
- Smart Cycling City Groningen
- Bewegvriendelijke inrichting openbare ruimte (BIOR)
- KNWU ambities waarin de speerpunten 1) nederland op de kaart zetten als fietsland, enthousiasmeren voor de wielersport, aanjagen van innovatie centraal staan. Dit levert projecten op zoals:
 - Dutch Cycling
 - Innovatielab
 - Inzet van rolmodellen (topsport inspireert)
 - Instapmomenten voor deelname realiseren d.m.v. side-events: dikke banden race, join the race, NK loopfietsen, pumphtracks, schoolprogramma, kinderpersconferentie

Proces

Vanuit eerder georganiseerde sportevenementen en bijbehorende spin-off blijkt dat een bottom-aanpak een werkend principe is om de legacy van dergelijke evenementen te vergroten. Om die reden is een traject gestart om een gezamenlijk spin-off programma te ontwerpen. Hierbij worden de geschetste kaders als vertrekpunt beschouwd en wordt samen gewerkt aan een invulling. Samen met bestaande organisaties en initiatieven kan dan een realistisch programma worden neergezet die het verschil gaat maken in de regio.

Het traject van impact, legacy, leverage

Het traject is globaal te verdelen in 3 fasen:

Fase 1: pre-event

Periode: nu t/m 100 dagen voor het evenement

Titel: De fiets verbindt

Focus: creëren van netwerken, inhoud bouwen gekoppeld aan bestaande doelstellingen, een aantal nieuwe activiteiten ontwikkelen

Fase 2: event

Periode: september 2020 + 100 dagen voorafgaand aan event

Titel: De fiets creëert

Focus: oogsten wat de jaren inzet op de thema's heeft opgeleverd. Elk thema werkt naar finale toe in deze periode. Tijdens deze periode zijn er ook tal van side-events waaraan deelgenomen kan worden. Hierbij valt te denken aan: WK toertocht over parcours (zelfs vanuit de hele wereld in te participeren), culturele en feestelijke omlijsting op en rond TT-circuit, activering in dorpen en steden met WK ontbijtjes, wedstrijden voor talenten etc.

Fase 3: post- event

Periode: oktober 2023 t/m 2030

Titel: De fiets levert op

Focus: legacy zichtbaar maken, borging en continuering van het goede, inbedding in beleid

Benodigd budget

Het benodigde budget voor het bovengenoemde traject (impact, legacy en leverage) zoals hierboven vermeld is niet meegenomen in het hoofdevenement en in de side events. Dit is een additioneel budget op basis van wat er nu al wordt geïnvesteerd. Wenselijk is om binnen bestaande programma's verbindingen te maken naar de WK Wielrennen zodat deze elkaar gaan versterken. Dit kan beïnvloedt worden vanuit de beleidsbepalers.

Op deze manier gebruiken we het WK wielrennen als etalage naar de wereld waarin Groningen/Drenthe laat zien te beschikken over vitale mensen, vitale -bedrijven en een vitale economie!

Constructie

Omvangrijke internationale sportevenementen als de WK Wielrennen dienen spin-off te genereren, zodat de gedane investeringen zich uitbetalen over de lange termijn. Het louter organiseren van een sportevenement heeft echter zelden voldoende hefboomwerking om duurzame positieve maatschappelijke effecten te realiseren. Met het ontwikkelen van een doordacht en op maat gemaakt spin-off programma kunnen de beide provincies het evenement inzetten om resultaten te halen binnen bestaande maatschappelijke en economische programma's.

Het ontwikkelen en uitvoeren van het spin-off programma voor de WK Wielrennen is de verantwoordelijkheid van de provincies Drenthe en Groningen, evenals de financiering hiervan. Hoe meer organisaties hierbij betrokken worden, hoe groter het succes. De stichting heeft al belangrijke aanzetten gegeven en kan hierin een belangrijke rol (blijven) spelen.

Bij de startgemeenten ligt vervolgens de verantwoordelijkheid om rondom de starts een activatieprogramma uit te voeren met side events.

Zoals hiervoor aangegeven worden spin-off niet bekostigd uit het budget van het hoofdevenement. De financiering hiervan is de verantwoordelijkheid van de beide provincies en/of gemeenten.